

Rekordno topel julij 2015

Temperatura zraka

Julij 2015 sta vremensko najbolj zaznamovali dve obdobji dolgotrajne in izrazite vročine. Temperatura zraka se je marsikje po nižinah večkrat povzpela nad 35 °C. Takih dni je bilo v Ljubljani osem, v Biljah pri Novi Gorici sedem, v Novem mestu pet, v Celju štiri in na Letališču Portorož trije. Vročih dni, z dnevno najvišjo temperaturo nad 30 °C, je bilo po nižinah v notranjosti države rekordno veliko (preglednica 1).

Preglednica 1. Število dni julija 2015 z najvišjo temperaturo zraka nad 30 °C na izbranih opazovalnih meteoroloških postajah. Za primerjavo je dodano povprečje v obdobju 1981–2010 in julijski rekord do vključno leta 2014. Nove rekordne vrednosti so označene z rdečo.

merilna postaja	2015	povprečje	rekord	leto
Letališče Portorož	25	9	26	1994
Bilje (pri Novi Gorici)	23	12	27	2006
Ljubljana Bežigrad	21	7	17	2006
Novo mesto	19	6	14	2006, 2007 in 2012
Murska Sobota	18	7	16	2006
Celje	17	7	16	2006
Letališče ER Maribor	17	5	16	2006
Šmartno pri Slovenj Gradcu	14	3	12	2006
Rateče	9	2	9	2006

Po doslej zbranih postajah je bil julij 2015 skoraj povsod po državi rekordno topel, ponekod celo bistveno toplejši od prej najtoplejšega julija (preglednica 2). Na manjših območjih je bil letošnji julij verjetno celo najtoplejši mesec sploh v merilni zgodovini, malenkost toplejši od avgusta 2003. V primerjavi z lanskim julijem je bilo letos za 2 °C do 4 °C topleje. Časovni potek julijske povprečne temperature na izbranih postajah prikazuje slika 1.

Toplotna obremenitev je bila tako med drugim kot tudi tretjim vročinskim valom tega poletja velika. Najtežje smo vročino prenašali v urbanem okolju, ko so se stavbe pregrele in se ponoči ozračje ni ohladilo pod 20 °C. Ob vročem in sončnem vremenu se je dvignila tudi koncentracija ozona, vrednost UV indeksa pa je bila še vedno 9 po nižinah in 10 v gorah.

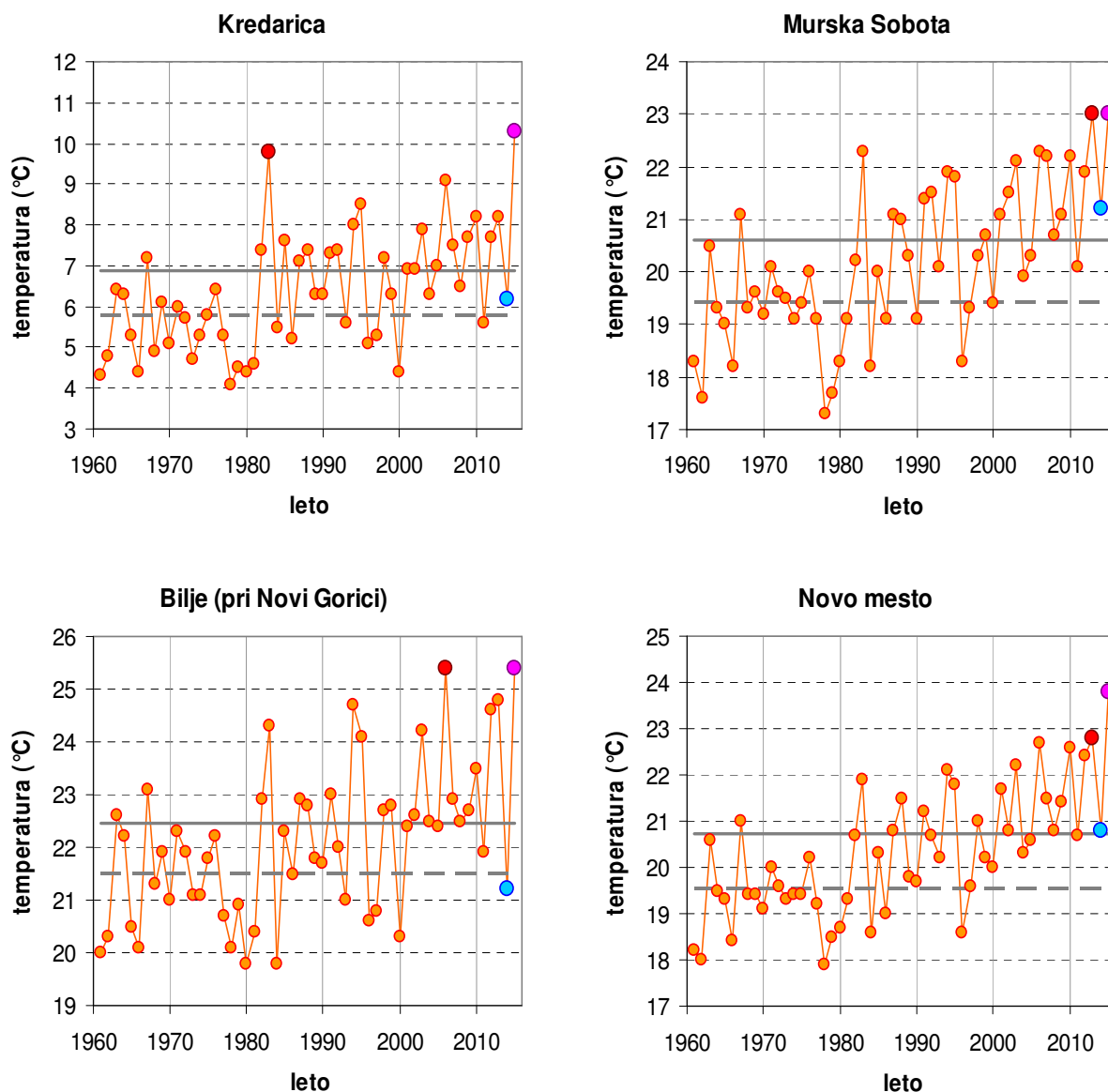
Vročinski val je spremljalo ekstremno visoko izhlapevanje. Temperatura morja pa se je približala rekordni vrednosti.

Osvežitev zadnjo nedeljo v juliju je bila težko pričakovana, ozračje se je ohladilo za 10 do 20 °C v primerjavi z vrhuncem vročinskega vala. Ohladitev je bila najmanj izrazita v Primorju. Tako izrazita in hitra ohladitev je nekaterim občutljivim ljudem povzročila težave.

Preglednica 2. Povprečna temperatura zraka 2 metra nad tlemi (°C) julija 2015 na opazovalnih meteoroloških postajah. Za primerjavo so podani dolgoletno povprečje (obdobje 1981–2010), odklon (°C) glede na to povprečje, rekordna julijska vrednost do vključno leta 2014 in do vključno junija 2015 najtoplejši mesec od leta 1961. Nove rekordne vrednosti za najtoplejši mesec so označene rdeče. Postaje so razvrščene po temperaturnem odklonu. Vse temperaturne vrednosti temeljijo na homogeniziranih časovnih nizih.

merilna postaja	2015	povprečje	odklon	rekord	leto	mesečni rekord	rekordni mesec
Kredarica	10,3	6,9	3,4	9,8	1983	10,2	avgust 1992 avgust 2003
Letališče JP Ljubljana	22,6	19,4	3,2	21,5	2006	22,2	avgust 2003
Novo mesto	23,8	20,7	3,1	22,7	2006	24,0	avgust 2003
Ljubljana Bežigrad	24,4	21,3	3,1	23,6	2006	24,2	avgust 2003
Letališče Portorož	25,8	22,9	2,9	25,4	2006	26,1	avgust 2003
Šmartno pri Slovenj Gradcu	21,6	18,7	2,9	20,8	2006	21,8	avgust 2003
Bilje (pri Novi Gorici)	25,4	22,5	2,9	25,4	2006	25,7	avgust 2003
Lisca (nad Sevnico)	19,6	16,8	2,8	19,0	2006	21,4	avgust 2003
Rateče	19,7	17,0	2,7	20,0	2006	20,0	julij 2006
Celje	22,5	19,9	2,6	22,1	2010	23,2	avgust 2003
Letališče ER Maribor	22,8	20,4	2,4	22,5	2013	23,7	avgust 2003
Murska Sobota	23,0	20,6	2,4	23,0	2013	24,2	avgust 1992

V nadaljevanju je slika 1 s temperaturnim potekom povprečne julijske temperature na Kredarici, v Murski Soboti, Biljah in Murski Soboti.

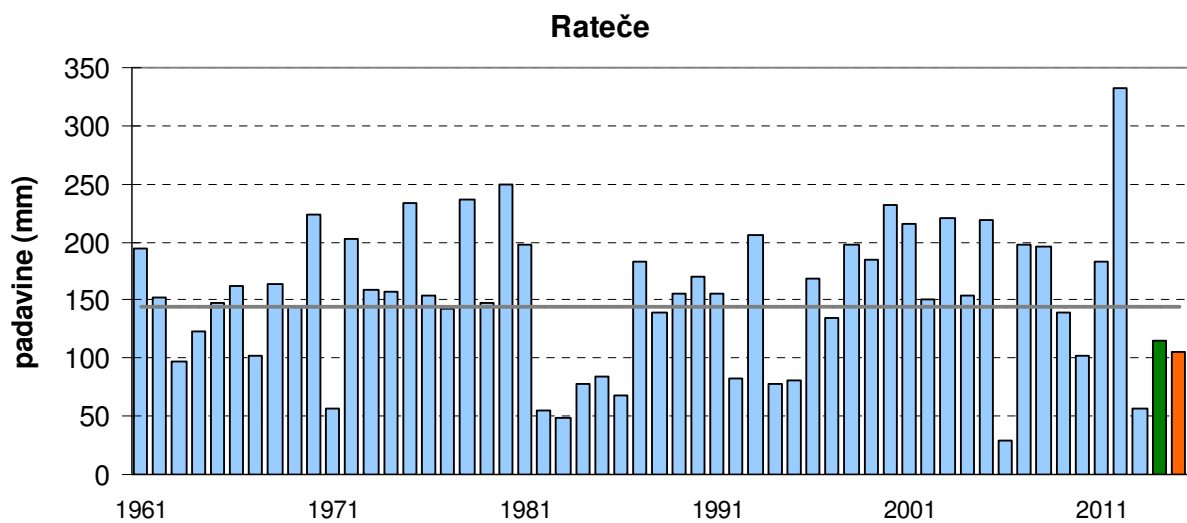
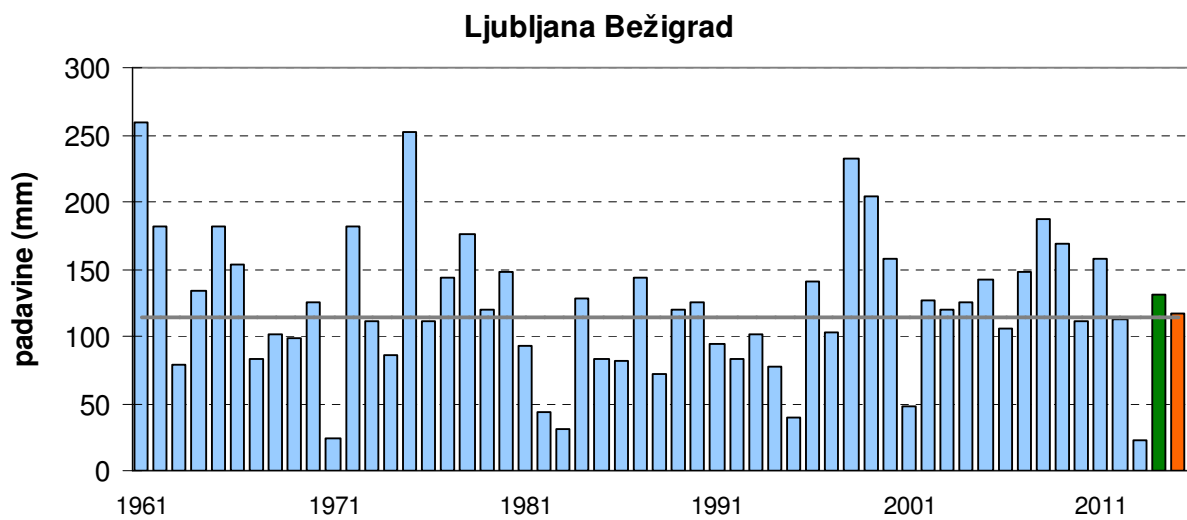
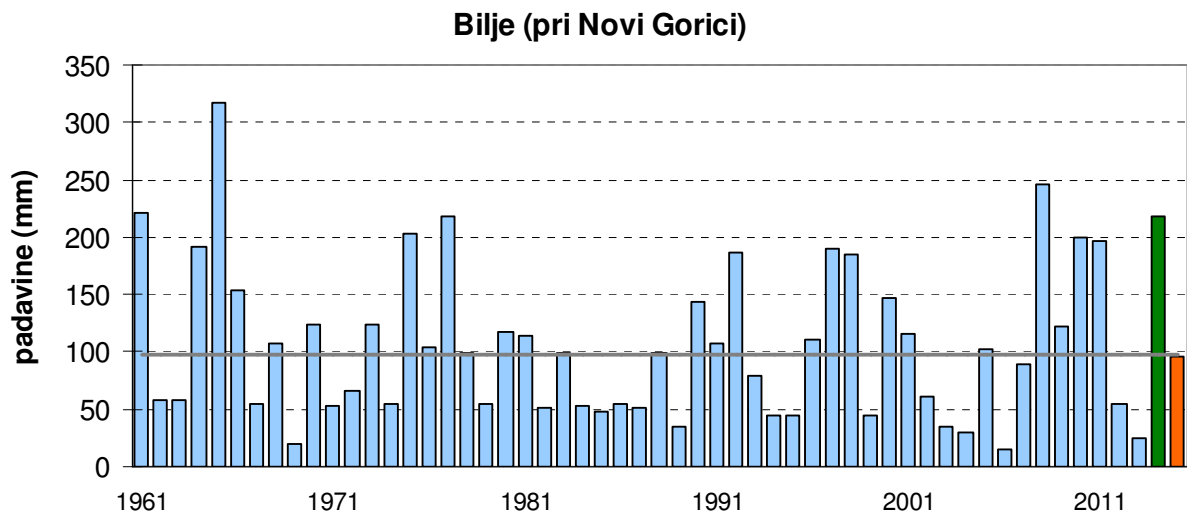

Slika 1. Povprečna temperatura zraka julija v obdobju 1961–2015 na štirih meteoroloških postajah (homogenizirani časovni nizi). Sivi ravni črti prikazujeta dolgoletno povprečje (prekinjena za obdobja 1961–1990, neprekinjena za obdobje 1981–2010). Do leta 2014 rekordna vrednost je obarvana rdeče, lanska vrednost modro in letošnja roza.

Višina padavin

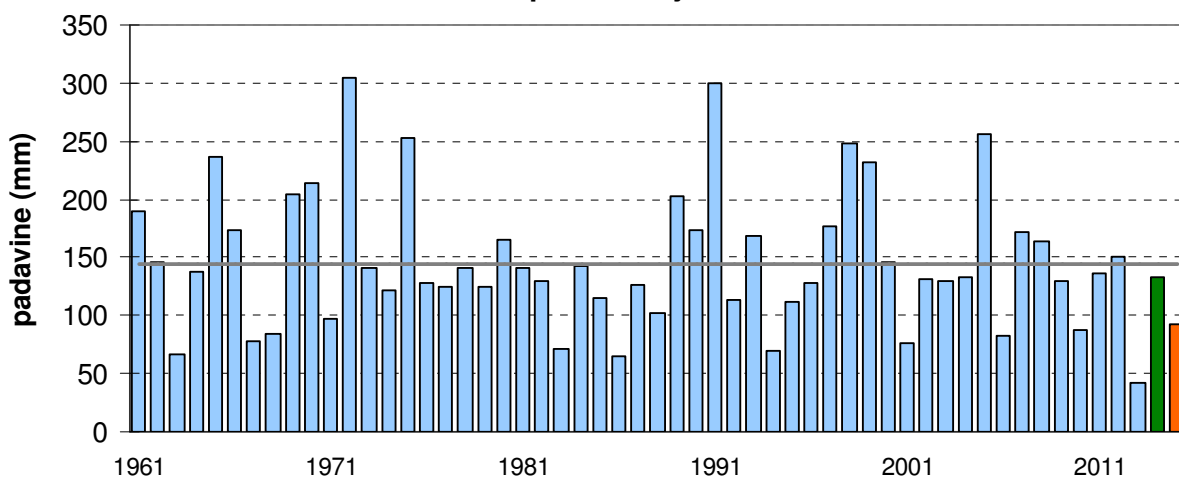
Večji del julija je bilo padavin malo, ob koncu meseca pa je pogosto deževalo in mesečna višina padavin je večinoma blizu dolgoletnemu povprečju.

Kljub mnogo hladnejšemu vremenu julija 2014 je bil letošnji julij v večjem delu države, je nekaj izjem npr. Primorska, podobno namočen (sliki 2 in 3). Zelo malo dežja je bilo julija 2013, leto prej pa so bile padavine izjemno neenakomerno razporejene (Soča 403 mm / Cerknjo 74 mm; Movraž 86 mm / Strunjan 3 mm; Predgrad 214 mm / Grčarice pri Kočevju 37 mm).

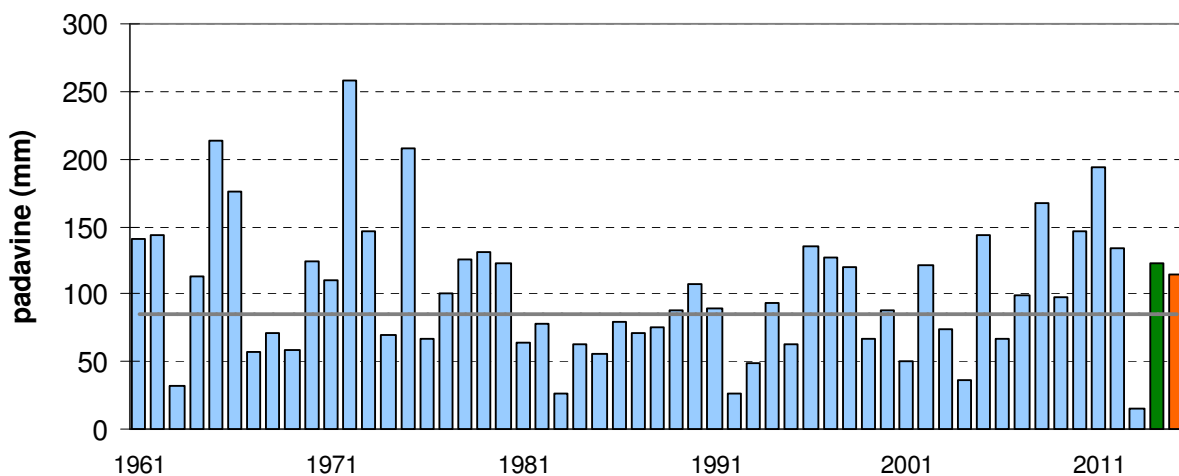

Slika 2. Julijska višina padavin v obdobju 1961–2015 na treh meteoroloških postajah v zahodni polovici Slovenije. Vodoravna siva črta predstavlja povprečno vrednost v obdobju 1981–2010, zelena julij 2014 in oranžna julij 2015.

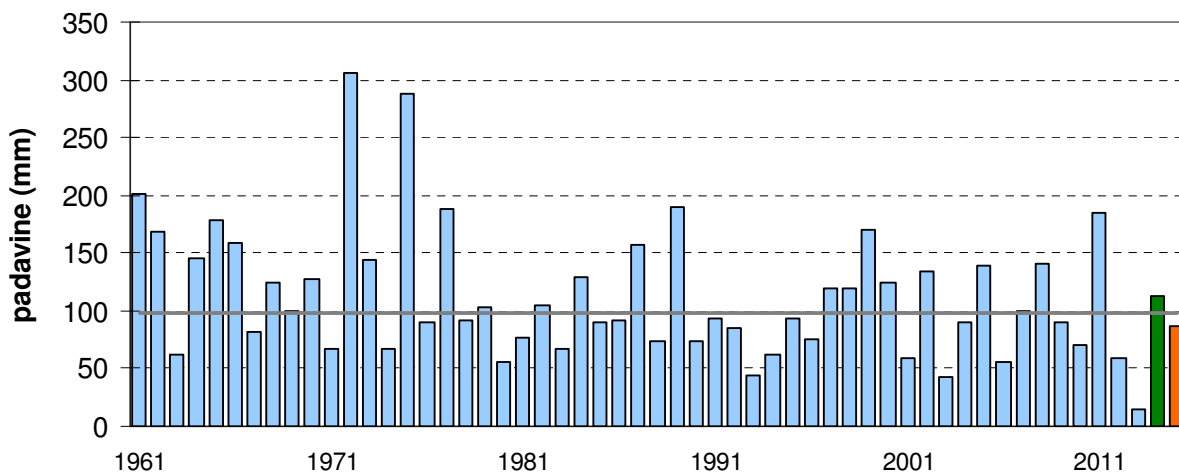
Šmartno pri Slovenj Gradcu

Murska Sobota

Novo mesto

Slika 3. Julijska višina padavin v obdobju 1961–2015 na treh meteoroloških postajah v vzhodni polovici Slovenije. Vodoravna siva črta predstavlja povprečno vrednost v obdobju 1981–2010, zelena julij 2014 in oranžna julij 2015.

Preglednica 3. Višina padavin (mm) julija 2015 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem (obdobje 1981–2010) na nekaterih opazovalnih meteoroloških postajah. Postaje so razvrščene po odklonu (%) glede na dolgoletno povprečje.

merilna postaja	2015	povprečje 1981-2010	odklon
Murska Sobota	114	86	33
Postojna	107	87	23
Lesce	159	133	20
Lisca (nad Sevnico)	132	112	18
Dobliče (pri Črnomlju)	107	93	14
Celje	133	122	9
Letališče Portorož	61	56	9
Kočevje	113	105	8
Topol pri Medvodah	138	133	4
Ljubljana Bežigrad	118	115	3
Letališče ER Maribor	97	98	0
Bilje (pri Novi Gorici)	96	97	-1
Kredarica	188	213	-12
Novo mesto	86	99	-13
Letališče JP Ljubljana	93	122	-24
Rateče	105	144	-27
Šmartno pri Slovenj Gradcu	93	144	-36

Pripravi: Urad za meteorologijo